

בשעת המכזרים - כנס

תלמוד בבלי מסכת יומא דך לה עמוד ב

אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפעיק, הצינו היה נותן לשומר בית המדרש, והצינו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו. פעם אחת לא מצא להשתכר, ולא הניחו שומר בית המדרש להכנס. עלה ונתלה וישב על פי ארובה כדי שישמע דברי אלהים היים מפי שמעיה ואבטליון. אמרו: אותו היום ערב שבת היה, ותקופת טבת היתה, וירד עליו שלג מן השמים. בשעלה עמוד השחר אמר לו שמעיה לאבטליון: אבטליון אחי! בכל יום הבית מאיר, והיום אפל, שמא יום המעונן הוא? הציצו עיניהן וראו דמוות אדם בארובה, עלו ומצאו עליו דום שלש אמות שלג. פרקוהו, והרתיצוהו, וסיכוהו, והושיבוהו בנגד המדורה. אמרו: ראוי זה לחלל עליו את השבת

תלמוד בבלי מסכת ברכות דך כח עמוד א

אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי א"ר יוחנן פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן חד אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע מאה ספסלי

תלמוד בבלי מסכת ביטין דך נז עמוד ב

מבני בניו של סנחריב למדו תורה ברבים מאן אינון שמעיה ואבטליון

תלמוד בבלי מסכת כסחים דך טו עמוד א

תנו רבנן הלכה זו נתעלמה מבני בתירא פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת שכחו ולא ידעו אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו כלום יש אדם שיודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו להם אדם אחד יש שעלה מבבל והלל הבבלי שמו ששימש שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון וידוע אם פסח דוחה את השבת אם לאו שלחו וקראו לו אמרו לו כלום אתה יודע אם הפסח דוחה את השבת אם לאו אמר להם וכי פסח אחד יש לנו בשנה שדוחה את השבת והלא הרבה יותר ממאתים פסחים יש לנו בשנה שדוחין את השבת אמרו לו מנין לך אמר להם נאמר מועדו בפסח ונאמר מועדו בתמיד מה מועדו האמור בתמיד דוחה את השבת אף מועדו האמור בפסח דוחה את השבת ועוד קל וחומר הוא ומה תמיד שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש כרת אינו דין שדוחה את השבת מיד הושיבוהו בראש ומינותו נשיא עליהם והיה דורש כל היום מלו בהלכות הפסח התחיל מקנטרן בדברים אמר להן מי גרם לכם שאעלה מבבל ואהיה נשיא עליכם עצלות שהיתה בכם שלא שמתם שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון.

תלמוד בבלי מסכת יומא דף עא עמוד ב

מעשה בכהן גדול אחד שיצא מבית המקדש והוא אזלי כולי עלמא בתריה כיון דחזיונהו לשמעיה
ואבטליון שבקוהו לדידיה ואזלי בתר שמעיה ואבטליון לסוף אתו שמעיה ואבטליון לאיפטורי
מיניה דכהן גדול אמר להן ייתון בני עממין לשלם אמרו ליה ייתון בני עממין לשלם דעבדין
עובדא דאהרן ולא ייתי בר אהרן לשלם דלא עביד עובדא דאהרן:

ייתון בני עממין לשלם. לשון גנאי הוא לפי שבאו מבני בניו של סנחריב

דעבדי עובדא דאהרן. רחמי שלום

דלא עבד עובדא דאהרן. שהוניתנו אונאת דברים ואמר מר (ב"מ נח:) לא תונו איש את עמיתו
(ויקרא כה) באונאת דברים הכתוב מדבר אם היה בן גרים לא יאמר לו זכור מעשה אבותיך:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סג עמוד א

הלל הזקן אומר בשעת המכניסין פזר בשעת המפזרים כנס ואם ראית דור שהתורה חביבה עליו
פזר שנאמר יש מפזר ונוסף עוד ואם ראית דור שאין התורה חביבה עליו כנס שנאמר עת לעשות
לה' הפרו תורתך

אוחת התורה כרך ב כספה

כש'לומדים תורה לשמה עושים חסד עם כנסת ישראל. הא פיצד, רוח האמה מתחזק על ידי מה
שבניה מתפרנסים בפרנסתם הרוחנית מפרי רוחה, והתורה בלה היא מלאה רוח ישראל, וכל
יחיד העוסק בתורה הוא מגלה כח חיים חדש בנשמת ישראל על ידי המזון הנשמתי שהוא מקבל
מהתורה. וכל מה שתלמוד יותר מואר ומקתר יותר בדעה רחבה ובשכל טוב, וכל מה שמתוספת
בו יותר נדיבות לבב וטהרת נפש, כן כח החיים הישראלים הולך ומתגלה על ידו ונותן להאמה
כח ושמחת חיים להתעודד ולקום. וכל הרפיונות שבאים לעולם ברוח ישראל, מקורם הוא שכחת
התורה ורפיון ידים מן התורה.

תהלים קיט

צב לולי תורתך, שעשעי-- אז, אבדתי בעיני.